

Juoksevan uhkasakon asettaminen kiinteistöjen siistimiseksi ja luvattoman toiminnan lopettamiseksi / Tontti 992-33-64-2, Pohja 992-403-5-44, Suolahti

YMPLTK 13.12.2023 § 45
68/11.03.02.02/2023

Asian vireilletulo ja valvonta-asian käsittely

Ympäristönsuojeluviranomainen on saamiensa ilmoitusten perusteella jätelain 123 §:n nojalla suorittanut 4.11.2022 tarkastuksen kiinteistölle Tontti 992-33-64-2, omistaja [REDACTED], sekä Pohja 992-403-5-44, omistaja Äänekosken kaupunki yhdessä poliisin ja ELY-keskuksen edustajien kanssa. Kiinteistö sijoittuu Tallilan asemakaava-alueella teollisuusrakennusten korttelialueelle, jolla ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia (TY). Kiinteistöllä on rakennusoikeutta 750 k-m² ja lisäksi as200 -merkintä, joka mahdollistaa osan sallitusta kerrosalasta käytettävän asumisen tiloja varten. Kiinteistöllä sijaitsee asuinrakennus, kolme merikonttia sekä yksi pienempi rakennus. Kiinteistö ei sijaitse pohjavesialueella. Sen välittömässä läheisyydessä pohjoispuolella on kostea veden kyllästävä notkelma, joka johtaa alle 80 metrin etäisyydellä olevaan Keitelejärven Makkaralahteen.

Tarkastuskäynnillä havaittiin alueen olevan erittäin epäsiisti ja osin kaatopaikkamainen. Kiinteistö 992-33-64-2 on pahoin roskaantunut. Jätteet on osittain levinyt myös kiinteistön luoteis-pohjoispuolella sijaitsevalle Äänekosken kaupungin omistamalle kiinteistölle Pohja 992-403-5-44. Toiminta on ammattimaisen laajaa ja jätteiden käsittely hallitsematonta. Havaintojen perusteella alueella varastoidaan erilaisia sekalaisia jätejakeita mm. autoja, polkupyöriä, renkaita, tynnyreitä, kodinkoneita, purkujätettä, metallijätettä, työkoneita, akkuja, moottoreita, polttoaineaseman mittarikyltti, muovijätettä, sähköjohtoja, sähkökaappeja, muovipressuja ja ikkunoita. Kaikki toiminta asuinkiinteistöllä tapahtuu maapohjalla eikä suojarakenteita ollut nähtävissä. Jätejakeiden säilyttäminen ei ole järjestelmällistä, vaan eri jätejakeet ovat toistensa seassa taivasalla. Öljyjen ja polttoaineiden varastointi tapahtuu huolimattomasti maapohjalla tai jätteiden seassa. Varastointi on paikalla tehtyjen havaintojen perusteella pitkäaikaista ja tapahtuu kaikin puolin vastoin jätehuollon järjestämistä koskevia yleisiä periaatteita.

Alueella harjoitetaan toimintoja ilman ympäristönsuojelulain vaatimia lupia; erilaisten jätejakeiden vastaanottoa ulkopuolisilta, jätteiden käsittelyä (kuten purkaminen ja osien erittely niiden arvon perusteella) sekä varastointia. Maaperä on paikoittain sekalaisen jätesilpun pilaamaa. Kiinteistön pohjois- ja itäpuolta on täytetty laajasti purkujätteellä ja jätteen sekaisella maalla. Kiinteistöillä sijaitsevan huomattavan suuren jätemäärän vuoksi maaperän ja pohjaveden pilaantumisen arvioiminen ei ole nykytilassa mahdollista vaan vaatii alueen tyhjentämisen jätteistä ja esineistä. Toiminta on levinyt Äänekosken kaupungin omistamalle kiinteistölle Pohja 992-403-5-44.

Alueen roskaisuudesta ja epäsiisteydestä on tullut ympäristövalvontaan useita yhteydenottoja. Asianomistajaa on

kehotettu useampaan kertaan vuosien aikana kiinteistön siistimisestä. Kiinteistö 992-33-64-2 on siivottu Suolahden kaupungin toimesta hallintopakolla 10.10.1995 ja 10.11.2003.

Äänekosken kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen on 4.11.2022 suoritetun tarkastuksen perusteella, haastemiehen apua käyttäen, 23.1.2023 päivätyllä kehotuskirjeellä kehottanut asianosaista tilanteen korjaamiseksi hallintopakon uhalla. Samassa yhteydessä asianosaista on kuultu myös kirjallisesti. Alue on tarkastettu poliisin virka-avun turvin uudelleen 9.10.2023 kehotusten noudattamisen toteamiseksi. Tarkastuksella tehty keskeinen havainto oli, ettei annettuja kehotuksia ole noudatettu vaan annettujen kehotusten mukaiset toimenpiteet oli joko jätetty toteuttamatta, niiden toteuttamisaste oli erittäin alhainen ja osin oli toimittu vastoin annettuja kehotuksia (toiminta jatkunut samanlaisena). Asianosaista on kehotettu liitteenä olevasta kehotuskirjeestä ilmenevästi.

Valvonnallinen tilanne viimeisen tarkastuksen jälkeen

Asianosainen on 29.11.2023 toimittanut kuitteja energiajakeen (50 kg), sekapellin (5 000 kg) ja romuautojen (3 kpl kuivattu) toimittamisesta Stena Recycling Oy:lle. Saatteesta ei ole käynyt ilmi, mistä kiinteistöltä kyseiset jättejakeet on toimitettu jätehuoltoon. Asialla on merkitystä, sillä asianosaisella on saman aikaisesti vireillä kaksi muuta vastaavaa hallintopakkoasiaa.

Toimintaa koskevat päätökset ja rekisteröinnit

Asianosaisella ei ole Äänekosken kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen myöntämiä ympäristölupia, jätelain (646/2011) 100 §:n mukaista rekisteröintiä, muita ympäristönsuojeluviranomaisen toimivaltaan kuuluvia lupia, vireillä olevia lupahakemuksia taikka ilmoitusasioita.

Jätteen ammattimaista keräämistä harjoittavan tulee olla jätelain (646/2011) 100 §:n nojalla hyväksytty jätehuoltorekisteriin. Asianosainen on hyväksytty ELY-keskuksen päätöksellä rekisteriin (päättös KESELY/430/07.00/2010, ote KESELY/1990/2018), joten hänellä on oikeus kuljettaa päätöksessä sallittuja jättejakeita. Rekisteröinti ei oikeuta jätteiden varastointiin, vastaanottamiseen eikä jätteiden käsittelyyn.

Asianosaisen kuuleminen

Asianosaista on kuultu kehottamalla toimittamaan kirjallinen selitys 31.3.2023 mennessä alueen roskaantumiseen johtaneista syistä ja toimista, joihin on ryhdytty tilanteen oikaisemiseksi. Asianosainen ei ole toimittanut selitystä annetussa määräajassa.

Asianosaisen esittämä vaatimus

Asianosainen on 29.11.2023 saapuneessa saatteessa vaatinut Äänekosken kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselta 23 000 euron korvauksia. Kirjeestä ei ole ilmennyt muita vaatimukseen liittyviä tietoja kuten sitä, millä perusteella korvauksia vaaditaan.

Valmistelija	Ympäristöpäällikkö Hanna Ahonen, puh. 0400 893 683 Ympäristötarkastaja Jatta Heikkinen, puh. 0400 545 346 Ympäristötarkastaja Anna Kervola, puh. 040 568 1470
Esittelijä	Ympäristöpäällikkö Hanna Ahonen, puh. 0400 893 683
Päätösehdotus	Ympäristölautakunta Äänekosken kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisena velvoittaa [REDACTED] (asianosainen):

Päävelvoite 1

Siivoamaan kiinteistöiltä Tontti 992-33-64-2 jätteet sekä käytöstä poistetut esineet asianmukaisesti niiden laadun edellyttämällä tavalla jätehuoltoon **31.8.2024 mennessä**. Jätteitä voi ainoastaan kuljettaa kiinteistöltä pois jätehuoltoon. (Jätelaki (646/2011): 29 §, 72 §, 73 §, 75 §, 126 §, 129 §)

Päävelvoite 2

Siivoamaan kiinteistöltä Pohja 992-403-5-44 sinne viemänsä ja alueelle vastaanottamansa jätteet sekä käytöstä poistetut esineet, asianmukaisesti niiden laadun edellyttämällä tavalla jätehuoltoon **31.8.2024 mennessä**. Jätteitä voi ainoastaan kuljettaa kiinteistöltä pois jätehuoltoon. Kiinteistö ei ole asianosaisen omistuksessa ja roskaajana asianosainen on velvollinen sen siivoamaan. (Jätelaki (646/2011): 29 §, 72 §, 73 §, 75 §, 126 §, 129 §)

Päävelvoite 3

Lopettamaan jätteiden poltto **välittömästi**. (Sydän-Suomen Jätelautakunta 30.08.2022 (§ 30). Kunnalliset jätehuoltomääräykset. Jätelaki (646/2011): 126 §, 129 §).

Päävelvoite 4

Toimittamaan päävelvoitteita 1 ja 2 koskien Äänekosken kaupungin ympäristövalvontaan kirjalliset todistukset (kuittitositteet) siitä, että jätteet on toimitettu asianmukaisiin keräyspaikkoihin ja jätehuoltoon **31.8.2024 mennessä**. Kuittien toimittamisen yhteydessä on yksilöitävä, miltä kiinteistöltä kuittien mukaiset jätteet on poistettu. (Jätelaki (646/2011): 29 §, 126 §, 129 §)

Päävelvoite 5

Lopettamaan jätteiden ja käytöstä poistettujen esineiden vastaanottamisen kiinteistöille ulkopuolisilta, jätteiden käsittelemisen, kuten muuntajien ja elektronisten laitteiden purkamisen **välittömästi**. Jätteitä voi täten ainoastaan kuljettaa kiinteistöiltä pois jätehuoltoon. Jätteiden vastaanottamista, käsittelyä ja varastointia ei voi harjoittaa ilman ympäristölupaa. (Ympäristönsuojelulaki (527/2014): 16-17 §, 175 §, 184 §, Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014) § 2 kohta 12 f.)

Päävelvoite 6

Öljyt ja kemikaalit on siirrettävä säänsuojaan allastettuihin, tiiviisiin astioihin pois maapohjalta **mahdollisimman pian, kuitenkin viimeistään 31.5.2024 mennessä**. (Ympäristönsuojelulaki (527/2014): 16-17 §, 175 §, 184 §)

Päävelvoitteiden tehoste

Äänekosken kaupungin ympäristölautakunta asettaa päävelvoitteiden tehosteeksi juoksevan uhkasakon. Uhkasakko muodostuu kullekin päävelvoitteelle erikseen asetettavasta pääerästä ja jokaista asetetun määräajan jälkeistä seuraavaa kalenterikuukautta koskevista lisäeristä.

- Päävelvoitetta 1 koskevan uhkasakon peruserä on 1 500 € ja lisäerä 200 € jokaista asetetun määräajan jälkeistä seuraavaa kalenterikuukautta kohti.
- Päävelvoitetta 2 koskeva uhkasakon peruserä on 300 € ja lisäerä 100 € jokaista asetetun määräajan jälkeistä seuraavaa kalenterikuukautta kohti.
- Päävelvoitetta 3 koskevan uhkasakon peruserä on 500 € ja lisäerä 200 € jokaista asetetun määräajan jälkeistä seuraavaa kalenterikuukautta kohti.
- Päävelvoitetta 4 koskien asetettavan uhkasakon peruserä on 500 € ja lisäerä 100 € jokaista asetetun määräajan jälkeistä seuraavaa kalenterikuukautta kohti.
- Päävelvoitetta 5 koskevan uhkasakon peruserä on 2 500 € ja lisäerä 500 € jokaista asetetun määräajan jälkeistä seuraavaa kalenterikuukautta kohti.
- Päävelvoitetta 6 koskevan uhkasakon peruserä on 1000 € ja lisäerä 300 € jokaista asetetun määräajan jälkeistä seuraavaa kalenterikuukautta kohti.

Jos edellä mainittuja päävelvoitteita ei noudateta annettuihin määräaikoihin mennessä, Äänekosken kaupungin ympäristölautakunta voi uhkasakkolain (1113/1990) 10 §:n nojalla tuomita uhkasakot maksettavaksi. Asianosaista muistutetaan, että kehotuksien mukaisia toimenpiteitä on mahdollista ja tulee edistää koko ajan.

Maksu

Päätöksestä peritään taksan mukaan määräytyvä maksu 270 €.

Ratkaisun perustelut

Asiassa saadun selvityksen mukaan asianosainen on rikkonut annettuja kehotuksia jatkamalla jäte- ja ympäristönsuojelulain sekä jätehuoltomääräysten vastaista toimintaa edellä kuvatusti. Voidaan olettaa, että asianosainen on täysin tietoinen toimintansa lainvastaisuudesta, seurauksista sekä häntä koskevista velvoitteista. Kiinteistö on siivottu kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen toimesta kahdesti hallintopakolla (10.10.1995 ja 10.11.2003). Asianosainen on tuomittu tuomioistuimessa ympäristön turmelemisesta vastaavan toiminnan johdosta yhdellä omistamistaan kiinteistöistä 25.8.2005, joka on siivottu hallintopakolla vuonna 2006. Huomioiden toiminnan pitkä kesto, toistuvuus, aiempi vastaavassa asiassa annettu tuomio, aiemmat kaupungin käyttämät pakkotoimet, vastaava toiminta muilla omistamillaan kiinteistöillä, niillä tämän asian kanssa saman aikaisesti vireillä olevat uhkasakkomenettelyt, sekä annettujen kehotusten noudattamatta jättäminen, on uhkasakkomenettely välttämätön tilanteen ratkaisemiseksi.

Toiminnasta nyky muodossaan aiheutuu epäsiisteyttä, maaperän pilaantumisen vaaraa sekä maiseman rumentumista. Vaarana on ympäristön saastuminen.

Asetettavien päävelvoitteiden tavoitteena on varmistaa, että tarkastuspöytäkirjoissa mainittu toiminta loppuu ja alue siistitään kaikesta jätteestä, jolloin vaara ympäristölle poistuu.

Ilmoitusvelvollisuus

Jos tämän päätöksen mukainen kiinteistö tai sitä koskeva käyttöoikeus luovutetaan, on tässä päätöksessä asetetusta velvoitteesta ja uhasta ilmoitettava luovutuksensaajalle ottamalla luovutuskirjaan sitä koskeva maininta tai tekemällä ilmoitus muutoin todisteellisesti. Lisäksi velvoitetun on ilmoitettava Äänekosken kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle luovutuksensaajan nimi ja osoite.

Äänekosken kaupungin ympäristölautakunta ilmoittaa tästä päätöksestä uhkasakkolain edellyttämällä tavalla Maanmittauslaitokselle, jotta kiinteistöä koskevista päävelvoitteista ja niiden tehosteeksi asetetusta uhasta tehtäisiin merkintä kiinnityksistä pidettävään rekisteriin.

Päätöksen täytäntöönpano

Äänekosken kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen määrää, että tätä päätöstä on noudatettava mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

Sovelletut lainkohdat

Jätelaki (646/2011) 12 – 13 §, 29 §, 72 – 75 §, 91 §, 122 §, 126 §, 129 §, 139 §

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 6 – 7 §, 16 – 17 §, 22 §, 27 §, 175 §, 184 §, 200 §

Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014) § 2 kohta 12 f)

Uhkasakkolaki (1113/1990) 1 §, 4 – 9 §, 18 – 20 §, 22 – 24 §

Hallintolaki (434/2003) 34 §, 36 §

Sydän-Suomen Jätelautakunta 30.08.2022 (§ 30). Kunnalliset jätehuoltomääräykset

Äänekosken kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen taksa (Ympäristölautakunta 20.5.2020 liite nro 3 § 16)

Asianosaisen korvausvaatimus

Ympäristölautakunta toteaa, ettei se voi ottaa kantaa asianosaisen esittämään korvausvaatimukseen, koska asianosainen ei ole esittänyt mitään perusteita vaatimukselleen.

Päätös

Hyväksyttiin.

- - - - -